

Πέρδικά μου παινεμένη

της Ελένης Σαραντίτη

«Κοιμάται ο ήλιος στα βουνά κι η πέρδικα στα χιόνια
και μένα η κορούλα μου στα καθαρά σεντόνια...»

Ίσα που την θυμάμαι τη φωνή της μάνας μου:
Απλή σαν παιδική, μελωδική, ακουγόταν σαν να ερχόταν από λόγγους. Όπως θυμάμαι και το τραγούνδι της συνοδείας του γαμπρού όταν ήρθαν να παραλάβουν τη Βαγγελίτσα για την εκκλησία:

«Ξύπνα περδικομάτα μου μωρέ,
κι ήρθα στο μαχαλά σου.

**Χρυσά στολίδια σου 'φερα μωρέ
να πλέξεις στα μαλλιά σου...»**

Ανέκαθεν για τον λαό μας η πέρδικα συμβόλιζε το θάρρος, την περηφάνια, την ευρωστία:

«Καλώς τηνα την πέρδικα που περπατεί λεβέντικα», «πέρδικα καμαρωτή μες στον κάμπο περπατείν». Κι ακόμη: «Το λέει η περδικούλα του». Ή «Έγινε περδίκι».

Στο δημοτικό τραγούνδι δεν υπάρχει πουλί με τις χάρες της, ιδιαίτερως τις γυναικείες. Όμως πέρα από τα τραγούνδια του έρωτα, του γάμου, της χαράς, υπάρχουν και τα τραγούνδια του βουνού, της κλεφτουριάς, του αντάρτικου. Πρώτη η πέρδικα φέρνει την ειδηση για τον πληγωμένο, πρώτη αυτή κλαίει τον λεβέντη σκοτωμένο. «Μια περδικούλα κάθισε στον Ζήδρου το κεφάλι ... Ζήδρο μου, τ' είσαι κίτρινος, κίτρινος σαν λεϊμόνι...».

Η Μυθολογία την θέλει πεντάμορφη νύμφη, η φήμη της οποίας τόσο ενόχλησε την θεά Ήρα ώστε την γκρέμισε από την Ακρόπολη. Η Παλλάς όμως την συμπόνεσε και την μεταμόρφωσε σε πουλί.

Στην πατρίδα μας γνωστότερες είναι η πέρδικα του κάμπου ή Λιβαδοπέρδικα, η πιο τραγουδισμένη, όμως, είναι η Πετροπέρδικα ή Ορεινή Πέρδικα. Τα περδικάκια από δυο μόλις ημερών είναι ικανά να αναζητήσουν τροφή με την μανούλα τους. Η αγάπη των γονέων για τα παιδιά τους είναι αδιήγητη.

Οι Έλληνες έδιωσαν σε πολλά χωριά το όνομά της, ενώ τραγούνδια της ακούγονται και χορεύονται στα πανηγύρια. Ερωτικά συνήθως.

Μα θυμάμαι και το συγκλονιστικό, που τραγουδιόταν στο Μοριά:

«Μωρ' περδικούλα του Μοριά,
κσμοπερπατημένη εφτού ψηλά που
πέτεσαι και χαμηλά αγναντεύεις,
μην είδες, μην αντάμωσες τους
Κολοκοτρωναίους;»